

DHAN GOPAL MUKERJI

Posta Güvercinim Neck

carpediem!

NECK'İN DOĞUMU

Bir milyonluk nüfusuyla övünen Kalküta şehrinde, en az iki milyon güvercin bulunur. Her üç Hindu erkekten birinin, en az bir düzine evcil güvercini vardır. Güvercinleri evcilleştirme sanatı, Hindistan'da binlerce yıl öncesine dayanır. Ayrıca Hindistan, kuş meraklılarının özel bir mahsulü olarak iki tür güvercine ev sahipliği yapar: yelpaze kuyruk ve balon güvercini. Yüzyıllar boyunca imparatorlar, prensler ve kraliçeler tarafından lüks saraylarda, yoksullar tarafından da mütevazı evlerde, güvercinlere sevgi ve şefkat gösterilmiştir.

Güvercinlerin inanılmaz bir yön duygusu ve sahiplerine karşı sevgileri vardır. Güvercinlerden ve fillerden, daha sadık

yaratıklar henüz görmedim. Her ikisiyle de vakit geçirdim ve kırlardaki fil ya da şehirdeki kuş, ne kadar uzaklaşırlarsa uzaklaşınsınlar, arkadaş oldukları insanlara geri dönerler.

Fil arkadaşımın adı Kari'ydi, onu daha önce duymuşsunuzdur. İyi tanıdığım diğer evcil hayvan ise bir güvercindi. Adı Fancy-Neck idi. Yani 'Süslü Boyun'.

Elbette Neck, yumurtasından göz alıcı bir boyunla çıkmadı... Tüylerinin yavaşça büyümesi gerekti ve üç aylık olana kadar göz alıcı bir boynu olacağına dair pek umudumuz yoktu. Ama sonunda bunu başardığında kasabamızın en güzel güverciniydi ki kasabamızda, neredeyse kırk bin güvercin vardı.

Ama bu hikâyeye Neck'in ailesinden başlamalıyım. Babası, zamanının en güzel güverciniyle evlenmiş bir taklacıydı. Eşi, asil ve eski bir posta güvercini soyundan geliyordu. Bu yüzden Neck, daha sonra barışta olduğu kadar savaşta da değerli bir posta güvercini olduğunu kanıtladı. Annesinden bilgeliği, babasından ise cesareti ve uyanıklığı miras almıştı. O kadar kıvrak zekâlıydı ki bazen bir şahinin pençesinden son anda takla atarak kurtulurdu.

Şimdi size Neck'in henüz yumurtadayken nasıl kıl payı kurtulduğunu anlatayım. Annesinin yumurtladığı iki yumurtadan birini kırmıştım. Çok aptalcaydı. Şimdi bile pişmanım. Yumurtalar bırakıldıktan birkaç gün sonra, Neck'in annesinin üzerinde oturduğu güvercin yuvasını temizlemeye karar verdim. Temizlikten sonra bir yumurtayı alıp yerine geri koydum. Sonra ikincisine uzandım ve yavaşça tuttum. Tam o sırada Neck'in babası, yüzüme öfkeyle çarpmaya başladı. Yaşadığım acı ve şaşkınlık, o kadar büyüktü ki nasıl olduğunu anlayamadan yumurtayı elimden düşürmüştüm. Kuşu kafamdan ve yüzümden uzaklaştırdım ve nihayet uçup gitti. Ama artık çok geçti, küçük yumurta ayaklarımın dibinde kırılmış bir şekilde yatıyordu.

Ama hikâyemize devam edelim. Erkek kuş, zamanının neredeyse üçte birinde yumurtanın üzerinde otursa da yavrusunun doğum saatinin yaklaştığını bilemez. Anne kuş dışında, hiç kimse bu ilahi keşinliğe ulaşamaz.

Yumurtanın bırakılmasından sonraki yirminci günde, annenin artık yumurtanın üzerinde oturmadığını fark ettim. Evin çatısından aşağı uçup yumurtanın

üzerine oturmaya her gönüllü olduğunda, babayı gagalıyor ve onu uzaklaştırıyordu. Baba da “Beni neden gönderiyorsun?” der gibi bakıyordu. Anne de “Lütfen git, bu iş senin için fazla ciddi” dercesine onu daha çok gagalıyordu. Bunun üzerine baba uçup gitti. Bu beni endişelendirdi, çünkü yumurtanın çatlamasını bekliyordum ve çatlayacağı konusunda şüphelerim vardı.

Birkaç saat sonra anne, başını bir tarafa çevirdi, bir şeyi dinliyordu, muhtemelen yumurtanın içindeki kıpırtıyı. Sonra hafifçe irkildi. Sanki tüm vücudunda bir titreme varmış gibiydi. Başını kaldırdı ve yumurtaya nişan aldı.

İki vuruşta yumurtayı kırıp açtı. Gagası ve titreyen minik bir bedenle, minicik bir kuş ortaya çıktı! Anne güvercin, şaşkıncı, günlerdir beklediği şey bu muydu? Ne kadar küçüktü! Ne kadar çaresizdi! Çocuğunun çaresizliğini fark ettiği anda, onu göğsünün yumuşak mavi tüyleriyle örttü.

NECK'İN EĞİTİMİ

Bizim Neck, çok güzel yemek yedi. Ebeveynlerinden biri yiyecek bulmakla meşgulken, diğeri kuluçkaya yatar ya da onunla kalırdı. Sanırım baba güvercin de onun için annesi kadar çalışıyordu. Çok şişmanlamasına şaşmamalı.

Zamanla yeni tüyleri çıktı. Gagası yavaşça ortaya çıktı, sert, keskin ve uzun. Ne kadar güçlü bir çenesi vardı!

Beş haftalık olduğunda, doğduğu yuvadan zıplayabiliyor ve güvercin yuvalarının yanına bırakılan su kabından su içebiliyordu. Şimdi bile ailesi tarafından beslenmesi gerekiyordu, ancak her gün kendi başına yiyecek bulmaya çalışıyordu. Bileğime oturur ve avucumdan her seferinde bir tohum yedi.

Neck, bunu her yaptığında başını çevirip gözlerimin içine bakarak şöyle der gibiydi: “İyi yapıyor muyum? Annemle babam çatıda güneşlenip aşağı indiklerinde onlara ne kadar zeki olduğumu söylemelisin.”

Yine de yeteneklerini geliştirme konusunda güvercinlerim arasında en yavaş olanı oydu.

Tam bu sıralarda, bir şey keşfettim. Güvercinlerin, toz fırtınasında kör olmadan nasıl uçabildiklerini daha önce hiç bilmiyordum. Ama sürekli büyüyen Neck’i izlerken bir gün, gözlerinin üzerine bir film çekildiğini fark ettim. Görme yetisini kaybettiğini düşündüm. Şaşkınlık içinde onu yakından incelemek için elimi uzatıp yüzüme yaklaştırdım. Bu hareketi yapar yapmaz, altın rengi gözlerini açtı. Onu, yakalayıp çatıya çıkardım ve Mayıs ayının yakıcı güneşi altında göz kapaklarını inceledim. Evet, işte oradaydı: göz kapağına bağlı, kâğıt mendil kadar narin, ince bir kapak daha vardı ve yüzünü güneşe doğru her çevirdiğimde bu kaplamayı, altın rengi gözlerinin üzerine çekiyordu. Böylece bunun, güvercinlerin bir toz fırtınasında ya da doğrudan güne-

şe doğru uçtuklarında gözlerini koruyan bir kaplama olduğunu öğrendim.

İki hafta içinde, Neck'e nasıl uçacağını öğrettiler. Zaten uçması gereken bir kuştu ama bu hiç de kolay olmadı. Küçük bir çocuk, suyu sevebilir ancak yüzmeyi öğrenirken hatalar yapmak ve su yutmak zorundadır. Güvercinim de böyleydi. Kanatlarını açmaya pek niyetli değildi. Saatlerce çatımızda otururdu, rüzgârlar onu uçmaya teşvik etmeden esip dururdu.

Neck'i, her gün o beton duvarın üzerine koyardım. Orada, saatlerce rüzgâra karşı otururdu. Bir gün, çatıya biraz fıstık koydum ve onu aşağı atlayıp fıstıkları alması için çağırdım. Birkaç dakika boyunca, sorgulayan gözlerle bana baktı. Benden tarafa dönerek tekrar fıstığa baktı. Bu işlemi birkaç kez tekrarladı. Sonunda bu lezzetli lokmaları yemesi için yukarı çıkarmayacağıma ikna olduğunda, korkulukta bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı. Ara sıra boynunu aşağıya, yaklaşık üç metre aşağıdaki fıstıklara doğru uzatıyordu. Nihayet on beş dakika süren yürek parçalayıcı bir tereddüitten sonra, aşağı atladı. Ayakları yere değdiği anda, o ana kadar hiç açılmamış olan kanatlarını

aniden açarak kendini fıstıkların üzerinde durdurdu. Ne kadar da büyük bir zafer!

Tam bu zamanlarda, tüylerindeki renk değişimini fark ettim. Basit bir mavimsi gri değil, parlak bir su mavisine dönüşüyordu tüylerinin rengi. Bir sabah, güneş ışığında gördüm ki boynu ıslık ıslık parlıyordu.

Şimdi, asıl sorunumuz uçuş dersleriydi. Ebeveynlerinin ona ilk uçuş derslerini vermesini bekledim. Fırsat buldukça, yardım etmeyi de ihmal etmedim tabii. Her gün, birkaç dakikalığına onu koluma tünedir, sonra da kolumu bir aşağı bir yukarı sallardım. Böylesine dengesiz bir tüneğe tutunabilmek için kanatlarını sallatırdım. Bu onun için iyi bir dersti. Ancak, öğreteceklerim bundan ibaretti. Bu acelemin nedenini merak ediyor olabilirsiniz. Zaten uçuş derslerinde, diğer güvercinlere kıyasla daha gerideydi ve yakında, yağmurlu havalar Hindistan'a hüküm sürecekti. Yağmur sezonunun gelmesiyle, uçması imkânsız olacaktı. Bu yüzden olabildiğince hızlı bir şekilde uçuş dersleri bitsin istiyordum.

Çok şükür, mayıs ayının son gününde babası bu görevi üstlendi. Köyümüzü serinleten kuzey rüzgârı, daha yeni din-

mişti. Gökyüzü berraktı. Her yer o kadar net görünüyordu ki köyümüzün damlarından tutun, en uzak mesafedeki şehrin silüeti bile seçilebiliyordu. Öğlen vaktiydi ve Neck çatıda güneşleniyordu. Göklerde süzülen babası, gelip yanına tünedi. Oğluna şöyle bir baktı, bu bakışla sanki: “Baksana tembel teneke, üç aylık oldun ama hâlâ uçamıyorsun. Güvercin misin solucan mı?” diyordu. Ama asil ruhlu Neck, hiç oralı olmadı. Bu durum babasını öfkелendirdi, güvercin dilinde söylenmeye başladı ve kanatlarını hiddetle çırdı. Rahatsız olan Neck, uzaklaşmaya çalıştı ama ihtiyar babası, üzerine üzerine geldi. Neck, damın en ucuna gelip sıkışmıştı. Burada iki seçeneği vardı: uçmak veya ölmek. Babası, birden Neck’in üzerine atladı ve oğlu aşağı kayıverdi. Bir metre bile düşmemişti ki kanatlarını açıp uçmaya başladı. Ne kadar da heyecanlı bir andı! Aşağıda banyo yapmakla meşgul olan annesi, merdivenlerden çıkıp oğluna eşlik etti. En az on dakika, damın etrafında daireler çizdiler. İniş yaptıklarında anne, kanatlarını kapadı ve kıpırdamadan tünedi. Ama oğlu, bunu yapamadı. Panik olmuştu, sanki soğuk suya batırılmış gibi zangır zangır titriyordu. Ayakları kayıyor,

dengede durmak için kanatlarını öfkeyle çırpıyordu. En sonunda, göğsü duvara çarpınca durdu ve kanatları bir yelpazenin kapanması gibi hızlıca kapandı. Neck, heyecandan nefes nefese kalmıştı. Annesi de Neck sanki okşanmaya ihtiyacı olan bir bebekmiş gibi ona göğsünü yaslamıştı. Görevini başarıyla tamamlayan baba, banyo yapmak için aşağı indi.

YÖN BULMA EĞİTİMİ

Dalma korkusunu yenen bir dalgıç misali, Neck de uçma korkusunu yenmişti. Artık daha uzun süre gökyüzünde kalıyor, daha da yükseliyordu. Kanatlarının hakimiyetini kazanmıştı, inişlerinde artık toy bir oğlan gibi panik yapmıyordu. Neck'e ilk uçuşlarında eşlik eden ailesi, artık onu aşağıda bırakıp yükseliyordu. Oğulları da onlara yetişmeye çalışıyordu. Neck'in yanında, iki iyi eğitmen vardı. Haziran ayının ilk günleriydi, Neck yine ebeveynleriyle uçarken gözümü üzerlerinden bir dakikalığına ayırdım. Gözlerim tekrar onları aradığında, siyah bir şeklin,

ok gibi onlara doğru fırladığını gördüm. Şekiller çizmeden uçan cisim, bir güvercin değil, şahindi.

Şahini gören babası, Neck'in sağ kanadına doğru alçaldı, annesi de sol kanadına doğru bir hamle yaptı. Savunmasız Neck'i hedef alan şahin, avının etrafında bir açıklık bulamamıştı. Artık üç güvercin, birlikte uçuyor, hızla alçalıyordu. Bu hamleleri, şahini şaşırtsa da hızla aradaki mesafeyi kapattı. Çatıyla aralarında az bir mesafe kalmıştı. Şahin, fikrini değiştirip yükseklerle uçmaya başladı, peşlerindeki düşmanlarının uzaklaştığını gören aile, rahatlayıp yavaşladı. Tam çatıya yaklaşmışlardı ki şahin, kendini bir taş gibi onları üzerine bıraktı. Çaresizce, elimi ağzıma götürüp onları bir ıslıkla uyardımaya çalıştım. Hızlanan güvercinlerle şahin arasındaki yarış, iniş çıkışlarla birlikte rüzgârla cebelleşerek iyice kızıştı. Sonunda arkalarından son hız gelen şahine fırsat vermeden, benim güvenli kollarımın altına geldiler. O korkunç şahin de kıvılcımlar saçan gözleri ve keskin pençeleriyle başımın üstünde bir daire çizdikten sonra uzaklaştı.

Evcil kuşlarımın, bu kıl payı kurtuluşundan sonra Neck'e yön bulma eğitimi vermeye başladım. Amacım, onları

evimizden uzak noktalara götürüp kendi başlarına eve dönmelerini sağlamaktı. Bir gün, kuşları alıp şehrin doğusuna götürdüm. Saat tam dokuzda onları saldı. Sağ salim eve vardılar. Bir sonraki gün, onları batıya götürdüm, yine sağ salim vardılar. Bir hafta içerisinde evimize yirmi beş kilometre uzaklıkta olsalar dahi rahatça dönebiliyorlardı

Bu dünyada, her şey sorunsuz sona eremeyebiliyor. Neck'in eğitimi de sonunda bir sorunla karşılaştı. Onu ve ailesini, bir tekneyle Ganj Nehri'ne götürmüştüm. Yola çıktığımızda saat sabahın altısıydı. Gökyüzü, başıboş bulutlarla doluydu ve güneyden ılımlı bir rüzgâr esiyordu.

Böylesine sorunsuz bir havanın, aniden korkunç bir fırtınaya dönüşebileceğini tahmin etmeliydim. Ne de olsa çocuk olmama rağmen haziran ayında, muson mevsiminin acayiplikleri hakkında bir şeyler biliyordum.

Daha otuz kilometre gitmemiştik ki mevsimin ilk yağmur bulutları, gökyüzünü kapladı. Rüzgâr, o kadar hızlı esiyordu ki teknemizin yelkenlerinden birini kopardı. Kaybedecek zamanımız olmadığını anladığımda, kafesi açıp kuşları serbest bıraktım. Rüzgârla çarpışıp yükselmeye

başladılar. Ama çok alçaktan uçuyorlardı, neredeyse nehrin yüzeyindeydiler. Bu şekilde, yüzeye yakın halde on beş dakika uçtular. Ama on dakika daha inat edip havaya alıştılar ve karaya doğru uçmaya başladılar. Tam karaya varmışlardı ki gökyüzü, zifiri karanlığa gömüldü ve kapkara bir fırtına bulutu yağmuru boşalttı. Tek görebildiğim, şiddetli yağmurun arasından zigzaglar çizen şimşeklerdi. Güvercinlerimi bir daha görme umudumu yitirmiştim bile. Zar zor köye ulaştığımız, teknemiz neredeyse batıyordu. Ertesi sabah eve trenle döndüğümde, güvercin ailesinin, iki üyesini ıslak halde damda buldum. Neck'in babası, fırtınada ölmüştü. Bunun benim hatam olduğuna şüphe yoktu ama birkaç gün sonra evimiz yastan çıkmıştı. İki güvercinle, yağmurun dindiği her an çatıya çıkıp Neck'in babasını bekledik. Ne yazık ki bir daha onu göremedik.